

Yurt dışında yerleşik menkul kıymetleştirme şirketlerinden alınacak krediler nedeniyle yapılacak faiz ödemelerinin KV, KDV ve Damga Vergisi karşısındaki durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17.4-2193
Tarih	08.12.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17.4-2193

08/12/2011

Konu : Yurt dışında yerleşik menkul kıymetleştirme şirketlerinden alınacak krediler nedeniyle yapılacak faiz ödemelerinin KV, KDV ve Damga Vergisi karşısındaki durumu

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, yurt dışında yerleşik bir menkul kıymetleştirme şirketi ile kredi temini hususunda bir ön anlaşmaya vardığınızı belirterek, alınacak kredi nedeniyle yapılacak faiz ödemelerine ilişkin kurumlar vergisi stopajı oranı, katma değer vergisi (KDV) tevkifatı yapıp yapılmayacağı ve kredi sözleşmesinin damga vergisinden istisna olup olmadığı konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinde, dar mükellefiyete tabi kurumların bu maddede yer alan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından %15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı belirtilmiş olup maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde, Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerinde sayılanlar hariç olmak üzere menkul sermaye iratları üzerinden vergi kesintisi yapılması hüküm altına alınmıştır.

Anılan maddenin yedinci fıkrasında ise, kazancın elde edildiği ülke vergi sisteminin, Türk vergi sisteminin yarattığı vergilendirme kapasitesi ile aynı düzeyde bir vergilendirme imkânı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişimi hususunun göz önünde bulundurulması suretiyle Bakanlar Kurulunca ilan edilen ülkelerde yerleşik olan veya faaliyette bulunan kurumlara (tam mükellef kurumların bu nitelikteki ülkelerde bulunan iş yerleri dahil) nakden veya hesaben yapılan veya tahakkuk ettirilen her türlü ödemeler üzerinden, bu ödemelerin verginin konusuna girip girmediğine veya ödeme yapılan kurumun mükellef olup olmadığına bakılmaksızın % 30 oranında vergi kesintisi yapılacağı hükmü yer almaktadır. Fıkranın (b) bendinde ise, yurtdışındaki finans kuruluşlarından temin edilen borçlanmalara ilişkin ana para, faiz ve kâr payı ödemeleri ile sigorta ve reasürans ödemeleri üzerinden bu fıkra uyarınca vergi kesintisi yapılmayacağı belirtilmektedir.

Konu ile ilgili olarak, 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "30.5.3 Vergi kesintisi kapsamında olmayan ödemeler" başlıklı bölümünde;

"...

Öte yandan bankalar, nakit akışı sağlayan varlıklara dayalı olarak yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetler karşılığında uzun vadeli fon temin edebilmekte ve bu işleme konu olan bir akım veya varlık portföyü (ihracat alacakları, kredi kartı alacakları, çeklere dayalı akımlar, yurt dışı havale akımları, ipoteğe dayalı konut, taşıt ve tüketici kredileri gibi) yalnız bu amaçla kurulan "Özel Amaçlı Kurumlara (SPV, SPC)" devredilebilmektedir. Söz konusu kurumlar ise bu akım veya varlık portföyüne dayalı olarak yurt dışında menkul kıymet ihracı yoluyla temin ettikleri fonları Türkiye'de kurulu bankalara kullandırmaktadırlar. Bu amaçla kurulan "Özel Amaçlı Kurum"lar da bu fıkra uygulamasında finans kuruluşu sayılacak olup bu kurumların sadece varlıklarını devraldıkları bankalara finansman temin etmesi finans kuruluşu olarak kabul edilmelerine engel teşkil etmeyecektir.

Bankaların, sekuritizasyon yöntemiyle finansman temin etmesi halinde, SPV'nin kuruluş sermayesi, ortaklık yapısı, yöneticileri, çıkarılan menkul kıymetlerin sayısı, ihraç edilen menkul kıymetlerin kimler tarafından hangi tutarda satın alındığı gibi bilgilerin, bankalar tarafından, SPV'nin menkul kıymet ihraç ettiği tarihten itibaren bir ay içinde, bu menkul kıymetlerin geri dönüşlerinin kimlere yapıldığının geri dönüşlerin tamamlandığı tarihten itibaren bir ay içinde birer yazı ile bağlı oldukları vergi dairelerine bildirilmesi gerekmektedir." açıklamaları yer almaktadır.

Diğer taraftan, anılan maddenin sekizinci fıkrası ile Bakanlar Kuruluna verilen yetkiye istinaden yayımlanan 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesinin 5 numaralı fıkrasının (b) bendi ile bankaların 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca uygun görülen ikincil sermaye benzeri krediler ile bankaların ve diğer kurumların bir akım veya varlık portföyüne dayalı olarak yurt dışında menkul kıymetleştirme yöntemi ile temin ettikleri kredileri için ödenecek faizler üzerinden yapılacak kesinti oranı %1 olarak belirlenmiş olup bu oran, 8/1/2005 tarihli ve 25694 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile Lüksemburg Büyük Dükaliğı Arasında İmzalanan Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının faizlere ilişkin 11 inci maddesinin 2 nci fıkrasında taraflarca yapılacak vergilendirmede üst sınır olarak belirlenen oranların altındadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketinizin bir bankadan sağlayacağı kredi tutarının Lüksemburg'da mukim 22/03/2004 tarihli Menkul Kıymetleştirme Kanunu çerçevesinde faaliyet gösteren bir şirkete devredilmesiyle anılan şirketten menkul kıymetleştirme suretiyle temin edeceği kredi tutarı için ödeyeceği faizler üzerinden 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesinin 5/b bendine göre %1 oranında Kurumlar Vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

488 sayılı Damga Vergisi Kanuna ekli damga vergisinden istisna edilen kağıtların yer aldığı (2) sayılı tablonun "IV.Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (23) numaralı fıkrasında "Bankalar yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak kredilerin temini ve geri ödenmesi amacıyla düzenlenecek kağıtlar" ın damga vergisinden istisna olacağı hüküm altına alınmıştır.

492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin son fıkrasında yer alan hüküm gereğince, bankalar, yurtdışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak kredilerin temini ve bunların teminatları ile geri ödenmelerine ilişkin işlemlerin de harca tabi tutulmaması gerekeceği tabiidir.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 17/a maddesinde, Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından temin ettikleri kredileri bankalar veya özel finans kurumları aracılığıyla kullanmaları gerektiği belirtilmektedir.

Bu çerçevede, yurt dışında yerleşik kredi kuruluşlarından bankalar veya özel finans kurumları aracılığıyla temin edilen kredi işlemleri nedeniyle düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanması mümkün bulunmaktadır. Dolayısıyla şirketlerin yurt dışında yerleşik kredi kuruluşlarından kullanacağı kredilerin bankalar veya özel finans kurumları aracılığıyla temin edilmesi gerekmektedir.

Ancak, özellikle söz konusu istisna hükümlerinde bahsedilen "yurt dışı kredi kuruluşları ile uluslararası kurumlar" ifadesinden, hangi kurum ve kuruluşların anlaşılması gerektiği ile bunlara dair tespitin nasıl yapılacağı hususlarının belirlenmesi gerekmektedir.

Konu ile ilgili olarak Başkanlığımız ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında yapılan yazışmalar neticesinde, anılan Banka tarafından 20.06.2005 tarih ve 2005/YB-16 sayılı genelge yayımlanarak tüm bankalara ve özel finans kurumlarına gönderilmiştir. Söz konusu genelgede;

Yurt dışı kredi kuruluşları ifadesinden; bu kuruluşların mukimi bulundukları ülkenin mevzuatına göre mali (finansal) kaynak sağlamaya yetkili olan ve esas faaliyet konularından birisi de kredi vermek olan kuruluşların; uluslararası kurumlar ifadesinden ise gelişmekte olan ülkelerin kalkınmalarının veya bir ülkenin yeniden yapılandırılmasının finansmanının temini amacıyla bu ülkelere kredi veren Dünya Bankası (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), Uluslararası Para Fonu, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ve benzeri kuruluşların anlaşılması gerekmektedir.

Bankalar ve özel finans kuruluşlarınca; kullanımına aracılık edilen kredilerin yurt dışı kredi kuruluşlarından sağlandığının belirtildiği durumlarda, kredi kuruluşunun yurt dışı kredi kuruluşu olup olmadığı konusunda karar verilememesi halinde, borç alan kuruluştan, kredi aldığı kuruluşun kendi ülke mevzuatına göre kredi vermeye yetkili kuruluş olduğunun, diğer bir ifadeyle,yurt dışı kredi kuruluşunun faaliyette bulunduğu ülke mevzuatına göre ödünç para verme işi ile uğraştığının, borç vermeye yetkili olduğunun tevsiki istenecektir. Söz konusu tevsik işlemi için kredi veren kuruluşun kendi ülke resmi makamlarından almış olduğu, kredi kullandırmaya yetkili olduğuna dair belgenin, bu ülkede bulunan ülkemizin büyükelçilikleri veya konsoloslukları ya da ekonomi müşavirleri tarafından onaylanmış örneğini isleme aracılık eden bankaya ibraz etmeleri gerekmektedir "

şeklinde açıklama yapılmıştır.

Ayrıca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, yurt dışı kredi kuruluşları ile ilgili olarak "Berne Union'a Üye ve Gözlemci Kuruluşların Listesi" nin yurt dışı kredi kuruluşlarının tespitinde kullanılmasının uygun olacağını bildirmiştir.

Bu çerçevede, yurt dışı kredi kuruluşları ile uluslararası kurumlardan sağlanan kredilerin temini, teminatı ve geri ödenmesine ilişkin olarak yapılan işlemlerle ilgili düzenlenen kağıtlara damga vergisi ve harç istisnası uygulanabilmesi için kredi kuruluşunun, Berne Union'a Üye ve Gözlemci Kuruluşların Listesi'nde yer alması veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası genelgesinde belirtilen esaslar çerçevesinde, yurt dışı kredi kuruluşu olduğunun tevsik edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, damga vergisi ve harç istisnası uygulanması için bir diğer koşul da, krediye ilişkin düzenlenen kağıdın münhasıran verilen kredinin alınması, teminatı veya geri ödenmesi amacıyla düzenlenmiş olması ve bu kağıtta kredi borcu dışındaki genel mahiyetteki borçlarla ilgili belirlemelere yer verilmemesidir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, şirketiniz tarafından kullanılacak kredi ile ilgili olarak söz konusu yurt dışı kredi kuruluşunun Berne Union'a Üye ve Gözlemci Kuruluşların Listesi'nde yer

almaması halinde, söz konusu kuruluşun yurt dışı kredi kuruluşu olduğunun tevsik edilmesi ve münhasıran verilen kredinin de aynı kredi olmaması kaydıyla damga vergisi ve harç istisnasının uygulanması mümkün bulunmaktadır.

Ancak, şirketiniz tarafından yurt içinden veya yurt dışından kullanılacak kredinin yurt dışında mukim menkul kıymetleştirme şirketine devredilmesine ilişkin olarak düzenlenecek kağıtların bu kapsamda damga vergisi ve harçtan istisna edilmesine imkan bulunmamaktadır.

KDV KANUNU YÖNÜNDEN:

KDV Kanununun 17/4-e maddesi ile BSMV kapsamına giren işlemler KDV den istisna edilmiştir.

KDV uygulamasında, mal ve hizmetlerin yurt dışından veya yurt içinden temin edilmesi hallerinde, bu işlemler arasında özellikle oran ve istisna uygulaması bakımından bir farklılık bulunmamasının esas olmasından hareketle; 46 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinde, Türkiye'de BSMV ye tabi tutulmamış olan yurt dışı kredi işlemlerinin mahiyet itibarıyla BSMV ye tabi olan yurt içi bankacılık hizmetlerinden farksız olduğu; dolayısıyla, yurt dışı kredi işlemlerinin Kanunun 17/4-e maddesi hükmü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ve bu kapsamdaki işlemler nedeniyle ödenen faiz, komisyon ve bunlara ilişkin kur farklarının KDV ye tabi olmadığı açıklanmıştır.

Buna göre, şirketinizce yurt dışında yerleşik menkul kıymetleştirme kurumundan alınacak kredi nedeniyle yapılacak faiz ödemeleri Kanunun 17/4-e maddesi kapsamında KDV den istisna olacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026